

జయవాణి రైతు

నెల్లూరు నుండి ప్రతి శుక్రవారము వెలువడును.

సంపుటం 4

సంచిక 2

28-9-1934 శుక్రవారము.

సంచికందారు 4-0-0.

విడివతి/క 0-0-6.

కొటడా దెబ్బలు

(నిమగ్నరాయుడు)

కొండవీటి కమ్యూనిటీ కార్యకర్తల శ్రమల కందుబాటులోకి రావడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నాము. మునిగిపోయిన ఆర్థిక పరిస్థితులను మరమ్మత్తు చేయడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నాము. వీరున్నప్పుడు వారు కష్టం పడుతున్నారు. వీరున్నప్పుడు వారు కష్టం పడుతున్నారు. వీరున్నప్పుడు వారు కష్టం పడుతున్నారు.

అంటే లోకల్ బోర్డులు ప్రజల కందుబాటులోకి రావడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నాము. మునిగిపోయిన ఆర్థిక పరిస్థితులను మరమ్మత్తు చేయడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నాము. వీరున్నప్పుడు వారు కష్టం పడుతున్నారు. వీరున్నప్పుడు వారు కష్టం పడుతున్నారు.

రెల్లూరు గుంటూరు జిల్లాల అసెంబ్లీ ఎన్నికల విషయం బట్టి మనలో ఆలోచనలోకి రావడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నాము. మునిగిపోయిన ఆర్థిక పరిస్థితులను మరమ్మత్తు చేయడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నాము. వీరున్నప్పుడు వారు కష్టం పడుతున్నారు. వీరున్నప్పుడు వారు కష్టం పడుతున్నారు.

అందుకోసమే రెడ్డిగారిని ఉధయ ప్రయత్నం చేస్తున్నాము. వారి రెడ్డిగారితో ఆలోచనలోకి రావడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నాము. మునిగిపోయిన ఆర్థిక పరిస్థితులను మరమ్మత్తు చేయడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నాము. వీరున్నప్పుడు వారు కష్టం పడుతున్నారు. వీరున్నప్పుడు వారు కష్టం పడుతున్నారు.

* * *
"స్వలాభపరులు మలకతల పెడతారని పెద్దలంటారు!" అంటేనే మన రెడ్డిగారిని పెట్టలేదు. మాచారా అని కొందరు వినబట్టి ప్రచారం చేస్తున్నారు. జిల్లాలోనే అధ్యక్షుడుగా రెడ్డిగారిని పేరుపెట్టినాడు. జిల్లా ఎలక్షన్ కమిషన్ అధ్యక్షుడువారి రెడ్డి పోటీచేయగా పోటీ చేయించిన వారు ఈయనను ముక్కవకు పోయిందో? అసెంబ్లీ అధ్యక్షులను 8 తేదీన రెల్లూరు జిల్లాకు పంపిస్తున్నారో? వాళ్ళు పట్టుకుంటారో? గుంటూరు వారు. మనమేమీ గుంటూరులో పావులు పుచ్చుకుంటామా? ఈలాంటి మనసులు దేశ విషయాలలో దూసుకుపోవద్దు! విశ్వలాభం కోసం.
* * *

రంగ నాయకులు.

[కొత్త సభ్యులారాయలచొదరిగారు]

గుంటూరు నెల్లూరు, రెంటి అధ్యక్షులు, రంగ రంగాయం, భుగవనిసిస్తుంది ఏమూలచూచినా, ఏవలచేసినా ఆలాలగోపాల మందలూ మెచ్చారు రంగాకే వోటీయూమీ - దేశ భంగము తేబోకుమీ.

గాంధీ దేవుడున్న, గాంధీ నర్యలటన్న ఆదర్శముగ చూచు, సాధువర్తనుడు కులతల్లె భావాలు, కులదన్నిన మేటి వేద సాదలటన్న, ప్రేమించెను స్వకీ రంగ రంగాయం, పొంగిపోయెడి రైతు బృందంబునకుమేలు, పొందించుడిట్టరి రంగాకే వోటీయూమీ - దేశ భంగము తేబోకుమీ.

సేవ్యమన్నను రైతు, శ్రేయ మన్నను చాల గమనించి మన్నించి, గణుతి కెక్కినదిట్ట రైతువాలిట నేను, రాజగానున్నాడు రుణముతీర్చుట మంచి, గుణమందువా నీవు రంగాకే వోటీయూమీ - దేశ భంగము తేబోకుమీ.

నెల్లూరుసీమలో, నిత్యంబు రైతులు పడునట్టి యోపాట్లు, ప్రత్యక్షముగ జూచి స్వయముగా తొనంది, సహారమును జేసి రైతులో లీనమై, రైతుగా మారిన రంగాకే, వోటీయూమీ - దేశ భంగము తేబోకుమీ.

* * *
భూములు కావాలనేవాండ్లకు మంచినయం. వెంటిగిరి యెట్టేలులో చేసిన పలు యరములు విస్తుకట్టకునే మరతుతో పట్టాకు యెచ్చుకుట సిద్ధంగావున్నాయి. వందలాది యరములు కలిపి రు 1-1-0 బ్లూ యంలంపాడి ఇరరరైతు జనం కోసం ఎదురు చూస్తున్నారు. భూములు మరు త్రేత్రం లాంటివి. కిమ్మలు మాత్రం హెచ్చు ఫలితం తెచ్చువ. చరచక్కులు శేషమన నీటివతులు చెడినవేగాని అస్యంకాదు. చాలాకాలంగా సాగుచేసి నీటిపారుదల తే రైతులు వివాలా తీసినందున విస్తుకు ఏలంబడితే చాకగాకొన్న బాప్తు. కాబట్టి భనం, భాస్యం, పూసా, బుట్టా వున్నవారంతా ఈభూములు పట్టాకుబొంది వెళు కటి వారూరికి లాభపడడం మంచిది.
* * *

* * *
మొకటిగిరి రాజగారి కాలేజి.
సంస్థానం వాకర్లకు 8 నెలల తేరాలు ముట్టకు వ్వా ప్రజల మిదబడి కోయన తింటారు గాన జరిగి పోయింది. కాకల ఉపాధ్యాయుల తేరాలు 4 మాసాలగా ముట్టరెదంట్ల నీరు 50 పార రైతు చెయ్యవోకొనబడుచేన. ఈ తేర వారి కిందికి ఉండేదాని కేరలు మనో యెయ్య చంతులగారి మంది అంతానా రిప్పిం అట్ట వామనా పావు కోడె. మన కో అరలేవు వామనో వేద 50 రున్న కుమారు లేమ కోవాలింది కిందికి వ్వానే ఎట్టేవాయి కిరదా) రైతుకు పాస్తూ పుట్టినవేదం క్రమంగాని సంస్థానంకా కలు కాట్ట

28 ఎ.త పోకర్లగా వుండేది? ఎంతయార బట్టి పడువచ్చా? ఈవోకొలో... ఏదే గోరా రంగరావుగారి బట్టిను నావ్యున్న పద గొట్టడాని నీలయరామరాజు... రి.వి.మొట్ట వ్వావచ్చా? నిమిషలో, భుంజిలో, దివాలలో, ఇంకాగో నేయుంది బట్టినువారకం. అంతవినచాక ప్రజలు ఓకక పట్టారే.
* * *

కాదు అధిక అధ్యక్షుగా నిలిచియుండేదం మా వా, కాక్రమకు ప్రత్యక్షగా విలంబి కి కంద సింపానం వ్యభావకే! పాజుగాన నోవ్యున్న వ్వావచ్చా? కొందరు గోమూల వ్యాఖ్యలై రైతు గారిని ప్రోత్సహించరలేనా అది మాచాకిమానం గాదని రెడ్డిగారికి తెలుసు. వివాదాత్మకా కమ్మ దిగలే పుట్టిన కనిపెట్టే ఉండాని వారితోనా.
* * *

దేవో... విద్యుత్ కార్యాలి ఎంతవని కేవలమూ? బట్టిను పాలవా గ్రం విరాధూరుంగా తిరగా

విలేఖరుల అభిప్రాయములకు పట్టి కాధిపతులు ఉత్తరవాదులు కావాలను.

జమీనరైతు శుక్రవారము. 28-9-1934

అనెంబ్లి ఎన్నికలు.

ఆంధ్రదేశమున సామాన్య స్థితికు నల్లదిని మాత్రమే అనెంబ్లికి అభ్యర్థులుగా నెన్నుకొనవలెను.

(1) గంజాం, విశాఖపట్టణములకు శ్రీయువ వి. వి. గిరిగారిని, (2) ఉభయ కోదావరి, కృష్ణ జిల్లాలకు శ్రీకాశీ నాథుని నాగేశ్వరరావు పంతులుగారు (3) గుంటూరు, నెల్లూరు, జిల్లాలకు ఆచార్య రంగనాయకులుగారు. గిరిగారిని గూర్చి తెలియనివారే యుండరు.

వార్షికుల యూనియన్ కు అభ్యర్థులనుగా నూటి కార్మికులకు చేయుచుండు సేవ ప్రాధాన్యము. ఏకీ పోటీగా జన్మిస్తువారు ప్రాథమికా శీతా రామరాజు గారిని నిర్మించి. వీరు ఇంతకుముందే అనెంబ్లి మొదటగా నున్నారు, ఇంకొకటి కృష్ణ జిల్లాకు అభ్యర్థిగా పాల్గొనినట్లు ఆలోచించవలసి యుండును. జన్మిస్తు పార్టీయన్న ప్రజలలో పూర్తి ద్వేషముగదు. యేనాడును ప్రజలకు నుకూల విషయములలో ఉపకారము చేసి ఎరుగరుగదా అపకారమైనను చేయకుండిన వారుకాదు. మొన్న మొన్న ఎట్టేటు ల్యాండు ఆక్టు సవరణకు వచ్చినప్పుడు 200 మంది జమీందారుల డ్లీము మునకై 1 కోటిమంది బ్రాహ్మణేశ్వర రైతుల పురోభివృద్ధిని భంగపరచినది చరిత్ర ప్రసిద్ధముగదా? జన్మిస్తు పక్షములో పానుగంటి నాయనిగారు ప్రవేశించే దాక ఉద్యోగాలకోసము బ్రాహ్మణేశ్వర డ్లీమును సదియొక బుర్రుగానైనను కనుపరచుచుండెను. పానుగంటి నాయని గారు ప్రవేశించి, వెలమదొరలనంతా ఒకటిగా చేర్చి వారిని రంగవిడిచి వెళ్ళి రాష్ట్రమునంతయు వారికి పట్టముగట్టెను. అది మొదలు గంజాంనుండి, నెల్లూరు వరకు జిల్లాభాగ్యులను, శాసనసభలను తమ స్థానములనేగాక ప్రజాసామాన్య స్థానములపైతము తామే ఆక్రమించుకొని జన్మిస్తు పక్షమునంతయు తమ స్వంతముకొను

కొని ప్రజాక్షేమముల గమనించక తమ స్వార్థమునే జూచుకొనుచున్నారు. కావున జన్మిస్తు పక్షమున్న ప్రజలలో అది యొక పెనుభూతముగా తలపడుచున్నది. కావున కాంగ్రెసు అభ్యర్థికి జమీనరైతులును ఇతర ఓటర్లును సాయపడక తప్పదు. అందులో గంజా, విశాఖపట్టణ జిల్లాలలో చాలాభాగము జమీందారీ లలో నిండియున్నది. నేటి జన్మిస్తు పక్షము అందరికంటె జమీనరైతులకు ఘోర రాక్షసివంటిది. దానిని తప్పించుకొనుటకు ప్రత్యేకము మన అభ్యర్థిని పెట్టుకొని గెలిపించుకొను సాధన సంపత్తిలేదు. కావున కాంగ్రెసు అభ్యర్థికి తమఓటుల నిచ్చి, ఇచ్చించి గెలిపించవలెను. గంజాం, విశాఖ పట్టణ మండలియులు వి. వి. గిరిగారిని గెలిపించుట వరమ ధర్మము.

ఉభయ కోదావరి, కృష్ణ జిల్లాలకు కాంగ్రెసు అభ్యర్థి, ఆంధ్రప్రతికను ప్రసాదించి తెలుగువారి కండ్లువిప్పిన మహా దాత శ్రీ కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావు పంతులుగారు. వీరినిగూర్చి తెలియనివారుండరు. పంతులవారికి పోటీ జన్మిస్తువారు అభ్యర్థిని ఇంతవరకు పెట్టనులేదు. పెట్టను పెట్టరు.

ఇక మిగిలినది గుంటూరు, నెల్లూరు కాంగ్రెసు అభ్యర్థి శ్రీ గోగినేని రంగనాయకులుగారు. వీరినిగూర్చి రైతు లోకమెరుగనిదికాదు. ఆక్యుషన్లు యూనివర్సిటీలో చదివెడు దినాలు మొదలు ఇప్పటివరకు రైతు సేవ హతుకొనిపోయినది. గత సంరైతులక్షణ వారములపెట్టి ఆంధ్రదేశ మంతయు రిమోషనులకొరకు పిచ్చెత్తించి రైతుల నూగించెను. గుంటూరులో వెయ్యిమంది రైతులతో రంగంగారు కలెక్టరువారిని చూచుటకు పోయినదృశ్యము మరువలేగనది. రంగంగారు కాంగ్రెసు అభ్యర్థి కాదు, రైతు అభ్యర్థి కూడాను. మీ నుమిక్కిలి జమీనరైతు అభ్యర్థి కూడాను. వీరినిగూర్చి ఒక కవి కీర్తించినాడు గదా!

“కులములతో మనకేమి జోలన్నా! కష్టించి నన్నే! కులముకంటె నాయకుండన్నా! కులముకంటె బెట్టి మనలో! చలను భేదము రగులజేసి! బలముసంపాదించునెంచెడి! తులనలను విడనాడి ప్రాణెనక! రంగకే ఓటి య్యవలె నన్నా!” అని

మద్రాసులో 26 తేదీ జరిగిన బొబ్బిలి మంత్రాంగములో శ్రీ యుతులు గోపికరెడ్డిగారు తాను పోటీచేయున అని ఖండితముగా చెప్పివేసెటట. అంతట కొనరాజు రామయ్య చౌదరిగారి నే రంగంగారికి పోటీగా జన్మిస్తు అభ్యర్థిగా నిలు

అధ్యక్షుడెవరు? నెల్లూరు పా న ల రా! మీలో వ్యక్తిత్వముంటే! ప్రజాక్షేమమే మీ ఆదర్శమైతే! ప్రజాసాలనయడ మీకు బాధ్యత ఉన్నదనుకుంటే! మీరు పురపాలకాధ్యక్షుని గా ఎన్నుకోతగిన వారొక్కరే! ఎవరు వారు? శ్రీ తిక్కవరపు రామిరెడ్డిగారు “పురజనులు”

ప నిశ్చయించిరని మాకు హాధివర్తమానము తెలిసినది. రామయ్యగారైనను తన పూర్వాపరములు స్మరించుకొని రాక్షనా మాంపుతారనేమాయూహ. లేదా ఉండనేయున్నది. వీరు ఏపక్షమని అడుగుపెట్టునది ముందుగాని తెలియదు. వీరినిగూర్చి నిర్ధారణానంతరము విమర్శింతుము.

రంగా, గోపాలరెడ్డిగారు 26 తేదీ నుండి నెల్లూరు జిల్లాలో తీవ్రముగా సంఘారము చేయుచున్నారు. కాంగ్రెసు వారు, ఇతర మిత్రులు, రైతు పార్టీవారు, జమీనరైతు సంఘమువారు నిరంతర ప్రచారములు సాగించుచున్నారు. ప్రత్యర్థి యెవరైనను ఓటర్లు తమ విధ్యుక్త ధర్మమును నెరవేర్చక తప్పదు. పోటీ నిలబెట్టు అభ్యర్థి ఎవరైనను జన్మిస్తు పార్టీవారే కాబట్టి ఎల్లరును కాంగ్రెసు అభ్యర్థికి ఓట్లనిచ్చి ప్రజాసామాన్య శయాల మన్నించవచ్చు.

నెల్లూరు మునిసిపల్ ఎన్నికలు.

మొన్నటి 24 తేదీలో మునిసిపల్ పంచాయితీ తీరినది. జయమంది వచ్చిన సభ్యులెల్లరికి స్వాగతము. ఓడిన సభ్యులెల్లరును ఆక్షణముతో గతమును మరచి ప్రజాసేవకు గల ఆవకాశమును వినియోగించుట సముచితము. జయమందిన సభ్యులు తమ గెలుపునకు తమ సామర్థ్యమే ముఖ్యమనుకొని గతవడక ఏవిధమున జయమందినను మందుతాము శయనపరిక కర్తవ్యమును గమనించవలెను. 40 వేల ప్రజల బాగోగులు 28 మంది ప్రతినిధుల చేతులోనున్నవి. ప్రతినిధులు ఈ యవకాశమును స్వార్థములకు, మొగమాటుములకు, కులకక్షలకు, వినియోగించక శేవల ప్రజాక్షేమమునే వినియోగించవలెను. ముఖ్యముగా ఆభ్యర్థిని ఎన్నుకొనుటలో సభ్యుల జవాబుదారీ హెచ్చుపెట్టెను. గెలుపొందుటలో సాయపడెదనిగాని యితర మొగమాటుములలో గాని ప్రజాకార్యముల చెలరేకలకు. అభ్యర్థుడు విద్యాధికి తింటే స్వార్థకాంక్షి కాకుండుటయే ముఖ్యముగాన సభ్యులు ఆభ్యర్థుని ఎన్నుకొనుటలో విచిత్రములాపి, స్వార్థమువంక, దృష్టి మరలనివ్వక కాలముండే.

మును, దేశమును స్వాతంత్ర కాంక్షను చువస్తున నిడుకొని, స్వార్థకాంక్షిని, బాటియాభిప్రాయములు గల వారిని, ప్రజాసేవకు హెచ్చు కాలమును వినియోగించువారిని, నిప్పుపీకుని, సంకులతాభిప్రాయములు గల పార్టీకి సంబంధించని వారిని, పౌర సేవ విధ్యుక్త ధర్మముగా నెంచువారిని అభ్యర్థిని గా నెన్నుకొని యింకొకటి ఆలోచ్యమున కవకాశము లేక మరకీ కూపముగనుండు వినియోగిని అభివృద్ధి పరచుటకు సాములడడదని సభ్యులను, పాఠులను కోరుచున్నారము.

నేనే గనహిటరు నైతే! ముందు బిరుదానభినంతా పీకేస్తా. (విమర్శరాయడు)

ప్రభుత్వంవారు, కె. సి. వ. ఇ. సి. వ. యీ సర్, రావుబహదూర్, దివాణబహదూర్, రావు సాహెబ్, మొదలైన లిరుదులిచ్చి గౌరవిస్తున్నారు.

నటకులకు ప్రేక్షకులు, నటుకావలంప, నటురాజు, నాట్యచార్యు నటదుండుభి, నటకల్యాణ, రంగ రాజ, రంగభూషణ, రంగసింహ, రంగమూర్తాండ, రంగమూర్తాల, రంగమాషక, ఇత్యాది లిరుదు లిచ్చి గౌరవిస్తున్నారు.

నాయకులకు, ప్రజలు, దేశభక్త, దేశోద్ధారక, విశ్వవాత, మహర్షి, సర్కార్, ప్రాణెనబుద్ధి మొదలైన లిరుదుల తగిలించి ప్రతికల నింపేస్తున్నారు.

నేనే గనహిటరునైతే ముద్ర చేతికొస్తుండ గనే నై లిరుదులన్ని ఉడతలెరికి వ్యక్తుల నావం నిలతెట్టడానికి చూస్తా!

కలరా.

28 తేదీ వరకు నెల్లూరులో 8 నుండి తగిలి నది. ఇద్దరు మరణించిరి. నెల్లూరు తాలూకాలో పిడూరు, పాటూరువారి ఇండ్రీ గారిను ములలో కూడా తున్నటుల తెలియుచున్నది.

వ్యభిచార నిర్మూలనము. చెన్నపట్టణము నందివరకు 123 వ్యభిచార గృహములను మద్రాసు విలెపు చిఠ్ఠుమువాది నిర్మూలనములము చేయు లిరిరి. అభ్యర్థిచార గృహములను నడివించు వారిలో కొందరు యూ కోపియలు, ఆంగ్ల ఇంజినరులును నూరు మంది.

“జవీందార్” రైతుల ఆర్థిక విచారణ.

(ప్రొఫెసర్ రంగాచారి 'రిపోర్టు' ననుసరించి).
బొబ్బిలి రైతుల కష్ట పరిస్థితులు.

[1933 ను ఎలాగులో జరిగిన ఆర్థికాస్త్ర జవీందార్ రైతు మహాభంగము అచార్య రంగాచారి ఆధ్వర్యంలో ప్రతిపక్షించిన ఆర్థిక విచారణ సంఘం నిర్ణయాలు ప్రొఫెసర్ రంగాచారి రిపోర్టును గురించి మూడేళ్లవరకు, నెల్లూరు వెంకట్రామానాయుడుగారిలు ఆర్థికచేయిన చాలా జవీందార్లు తిరిగి విచారించి తయారు చేసిన ఇగ్నీషన్ రిపోర్టునుండి అనువాదముచేయబడినది. ఈ రిపోర్టు పూర్తియగు వరకు ప్రతి సంచికలో ప్రకటింపబడును].

(గతసంచిక తరువాయి.)

హైకోర్టువారు 1907-వ సంవత్సరము తీర్పు చెప్పటకుముందు, రైతుల యొద్దనుండి జమీందారులు భవనములమును, గడ్డి మూలమును ప్రత్యేకముగ కొంతవరకు చేయించెడిది. తీర్పు ఆయనవారు మూడేళ్లముల మాగానీ “గరిశ” తరు 61-11-8 లు ఇయ్యవలసినట్లుగా కోర్టువారు తీర్చినది. అట్లయ్యెను ఈ భూములనుండి య 1.5 ను 4-8-2 నుండి, య 5-8-2 వరకు నేటికిని జమీందారులు వసూలు చేయుచున్నారు. మరియు, ఉద్యోగముల మ్రోలతపోవచ్చునను వదలకుచున్న రైతులవద్దనుండి భూస్వాములు తమ పట్టాలమీద ప్రతిముద్రల తీసుకొనిరి. అందుచే రైతులకోరికలపడిన పట్టాలలోని వసయములుచాలా తిరిగివారును. పట్టాలలో నెట్టివదలిచ్చి భూముల విక్రయము ఎక్కువగా కానించు పక్షముగా రైతుల కష్టము ఎక్కువగా కష్టములను కాని పట్టాలలోని కష్టములు మాగానీని విక్రయము కష్టములయిన రైతులకష్టము తగ్గించి కష్టమును. అను నిబంధనలేదు. హైకోర్టులోకాని. ఇంక ఎట్టి కష్టములపక్షములోకాని కష్టములకుగా రైతుల కష్టములపక్షములోకాని కష్టములుగా ఒక భూములు గలదు. మరియు భూస్వాములకు హామీలలో జమీందారులు ఎక్కువ కష్టము వసూలు చేయవచ్చు నుగాని, భూస్వాములకు తగ్గిపోయినవసూలును రైతుల కష్టములలో తగ్గించు ఏమూత్రము అవకాశము లేదు. ప్రస్తుతము “గరిశ” ఒకటింటికి 80 రూపాయల భరయకలదు. హైకోర్టు వారు 61-11-8 లు కల యిచ్చునట్లుగా చేసిన తీర్పును బూడిదలోచేసిన వాగ్దానముచేసి నిర్ణయించినారు. ఎట్టి పక్షములలోకాని భూస్వామి మహారాజాగారు కొంచమువరకు కొంచమైనను రైతులకట్టు “కష్టములకు”నకు ఒక్కొక్కచేసింది. వన రాజధానిలో “కోర్టు ఆఫ్ వార్డుస్” స్వాధీనమునను జవీందార్లు 1926-వ సంవత్సరమున 28.85 లక్షలలో 1.95 లక్షలును, 1930 సంవత్సరమున 25.14 లక్షలలో 3.18 లక్షలును, మరొక కష్టము 24.68 లక్షలలో 2.76 లక్షలును కిమి నెచ్చిరి. బొబ్బిలి మహారాజాగారు, ప్రభుత్వము వారు వీరికి గౌరవ తిరువముల ప్రసాదించిన వసయము మాత్రము 36 సంవత్సరములకుగాను వచ్చు 217 లక్షల వరకువదిలో నూటికి యెనిమిదవముల కష్టములకు విచ్చెందిరి! అనగా 6,000 లక్షల రూపాయలలో 11,185 రూపాయలు మాత్రం త్రోసివేసిరి.

రైతుల భాగము.

రైతుల గౌరవముల కొంతవరకుచేయవచ్చు. అందువల్ల రాజధానిలోని కష్టములనువలనను జమీందారులకు ప్రతికరము వచ్చును, మొట్టమొ

అను గ్రామములో సాలూరి జమీందారునుండి కొనిన భూములు) జమీందారులు తన సర్వేయవ్యయ్యములచే భూమిని కొల్ల చేయించి 2200 రూపాయల కష్టమునుండి 4500 రూపాయల వరకు కష్టము ఎక్కువచేసిరి! 1,2,4 పట్టాదారులు వ్యయ్యపానమునకు పోగా వారి ఆస్తిలు త్రోసివేయబడినది. అందుచే తక్కిన రైతులు జమీందారు

తెల్లవారుచున్నది. పాత కష్టము 1000/0 ఎక్కువగా తీసి చెల్లించుచున్నారు. ఇట్టి భూస్వాములకు మిక్కిలి దుస్వభుగాదా!

రైతుల యొద్దనుండి కష్టముల వసూలు విక్రయముగానున్నది, ఎట్టియు భవనములవద్దను ఈ జమీందారులు తమ భవన విరూపణములచే తీసి కొనిన కష్టములో రైతులకు భవనములములచే కష్టములు భూస్వాములచే చేసిరి నట్లుగా చెప్పవచ్చును. రైతులు చెల్లువుల అధిష్టతనున్న భవనములలో చాలవరకు కష్టములను జమీందారులు తమ యొగము చేయుచున్నారు. ఇట్లుండియు వారులు వేదలకు అలవడకుం చేవికాగ్గము 20,000 రూపాయల కెచ్చించి ఒక యందగు కొలనును జమీందారులు నిర్మించిరి! ఇవారు భూములను రైతువారి భూములను మార్చుటకు కొందలు జమీందారులు విశ్వప్రయత్నములు చేయుచున్నారు. పూర్వము “ఇవారు” భూములనున్న రైతులు జమీందారులకు నేవచేయుచుండిరినియు, అట్టి బూతులకాది తే ప్రసేవలు నే దనవనము లనియు, అందుచే ఇవారు బూములు రైతువారి బూములను చేయవచ్చుననియు జమీందారుల ఆధిక్రాయము. ఒకప్పుడు ప్రాచ్యులు, వెలరు దొరలు, కొండదొరలు జమీందారులకు ఉపయో

కలిచుట (గోధూములు) అవశ్యకత.
వకతుల చేతి భూముల అవశ్యకత గవనిం చే ఆభూముల కష్టముల రైతువారు భూములను మార్చుచున్నది రైతులు కష్టములనున్నది. 50 మొదలు 120 రూపాయలు వరకు ప్రయోజనము కాను, మొట్టమొదటకు 5 రూపాయలు కష్టము, మాగానీకి 35 రూపాయలు కష్టము జమీందారులు కష్టించుచున్నారు. భూమిని పొగుకేయు యక్కించువులచేతకు గూడ ఫలములేకున్నది. కొన్ని సంవత్సరముల క్రింద వాగవల్లి వదియొక్క ఏకాదశ 150 ఎకరముల లంకను 350 రూపాయలు ప్రయోజనము క్రిందను, ఎకరముకంటెక్కి 35 రూపాయల కష్టము కష్టించుచు జమీందారులు వీలము చేసిరి! ఇక రైతుల కార్యక్రమములలో యూహ్యము గదా!

కొత్త శేఫులయిన మహారాజాగారు గరి 86 సంవత్సరములు (అనగా 1916 సంవత్సరమునకు పూర్వకాలము) తాముంచిన రెఖల పుస్తకము వారికి ఈలోకమున విడిచిపోయిరి. దానింబాదిత తాము వసూలుచేయు వరకువదిలో 23.80/0 మాత్రమే “వేష కష్ట” వనము, మరొక యింక ములుగు పన్నులకును కట్టుకట్టులు లేలచున్నది. భూసంబంధపరికరముల భర్య 20.50/0 ను, వ్యాజ్యపు భర్యలు 8 0/0 ను, సంస్థానోద్యోగుల రాకపోకల భర్యలు 1 0/0 ను, వంశముల అలవే ములకు 2.1 0/0 ను అనగా మొత్తము 26.8 0/0 భర్యలు మాత్రమేయగుచున్నది. 14.2 0/0 భూముల కొనుటకును, 1 0/0 అమా-అర్జునుల కొనుటకును, 7.2 0/0 దేహాల్లికకును బొబ్బిలి వారు విడిచిపోయియున్నారు. కాని 2 17లక్షల వరకువదిలో 8.40/0 మాత్రమే రైతులకువారుభిక్షకుల కష్టములను అనుచున్నది. బొబ్బిలి వారు ప్రయోజనమునకు 1 0/0 ను, భూములకు 2.1 0/0 ను, ఏ ను గు లకు పోలో గుర్తుములకు 1 0/0 ను, కష్టములకు 1.7 0/0 ను, అనగా మొత్తముమీద 8.7 0/0 స్వలాభమునకు భర్యచేయుచున్నారు. ఏది యెట్లున్నది కొత్త శేఫులకు మహారాజాగారు ప్రస్తుతి పరిచాల నమున కన్న మిన్నగానే ప్రవర్తించుచున్నది. అట్లుండియు వారి కాలమున గూడ రైతుల కష్టములకు “పన్నుకోములు” విచారముగ త్రాగుచునే యుండే వసూలు అత్యుక్తికా నేరదు.

(సకేమము.)

అ సెం బీ క

గోవింద రెడ్డిగ నిలువరు.

అసెంట్లకు గుంటూరు వెల్లూరు కట్టాల కాల ప్రాము అధ్యక్షులకి పోటీగా తమ అధ్యక్షులనువలనను జట్టిను వచియువారు 26-9-34 వేది మహాములో వయానేత్రులట్లును, వారికి పాపాకా గోవిందరెడ్డిగాయను, కొంతవరకు రామచంద్రయ్య గారును, కష్టములకాత్రి ప్రకృతులు మారత్రావే చొప్పున, మువదలి యెచ్చుచును వరుసములు బొబ్బిలివారి వసుదేవయ్యచేతులకు ముచ్చునాడెట్లును, గోవిందరెడ్డిగారు మామొట్టము, కొందరూ రామచంద్రయ్యగారు గరికి విలువలకి కష్టము భారమున తీర్చుకొనుటకును మిక్కిలి చేయుచున్నది.

రైతుల కష్టములను తగ్గించుటకు
అసెంట్లకు గుంటూరు వెల్లూరు కట్టాల కాల ప్రాము అధ్యక్షులకి పోటీగా
గోవింద రెడ్డిగ నిలువరు.

అసెంట్లకు గుంటూరు వెల్లూరు కట్టాల కాల ప్రాము అధ్యక్షులకి పోటీగా తమ అధ్యక్షులనువలనను జట్టిను వచియువారు 26-9-34 వేది మహాములో వయానేత్రులట్లును, వారికి పాపాకా గోవిందరెడ్డిగాయను, కొంతవరకు రామచంద్రయ్య గారును, కష్టములకాత్రి ప్రకృతులు మారత్రావే చొప్పున, మువదలి యెచ్చుచును వరుసములు బొబ్బిలివారి వసుదేవయ్యచేతులకు ముచ్చునాడెట్లును, గోవిందరెడ్డిగారు మామొట్టము, కొందరూ రామచంద్రయ్యగారు గరికి విలువలకి కష్టము భారమున తీర్చుకొనుటకును మిక్కిలి చేయుచున్నది.

అను లాంఛిపోయిరి. ప్రైముగారు పట్టాదారులు ముల (చెదివ్యా బొబ్బిలివారికి ఆస్తిలచేయగా పట్టాదారుల రాడి కుమారుకొనిరి. పూర్వపుపన్ను కష్టము నూటికి 38-5-4 రూపాయలు మాత్రమే ఎక్కువగా కట్టుకట్టును, వ్యాజ్యపు భర్యలు ఎక్కువగా భరించునట్లును తీర్చుచున్నది. అందిన నీది రైతులకు తీర్చుచువలెనే నేటికిని అవశ్యకము.

గోవిందయ్య వారికి “పెట్టకొలు” ఇవారు బూములనున్నది. అట్టి కష్టముల బూములచే ఎక్కువ కష్టములు అధిష్టము. అందినట్లు అనుచున్న కాళ్ళను తీరి చేసి ఇవారు బూముల రైతువారిగా మార్చుచుండునెడ ప్రభుత్వము వారుచుండు కొంతకష్టములచే వ్యకొను అవశ్యకము.

